

brat *frančišek* 5

*Pravijo, da se noben
svetnik ni rodil svet.*

- VZOR SVETNIKOV
- Drinske mučenke
- André-Marie Ampère
- P. Janez Kmetec OFMConv
- Sestre KLARISE - 40 let

Urednikova beseda

4

Frančiškova duhovnost

Vzor svetnikov

6

Naša evangelizacija

Zveste do konca – Drinske mučenke
Praznik Redentore 2018 v Benetkah

12

Frančiskov svetni red

André-Marie Ampère

14

Iz naših družin

p. Janez Kmetec
V Sloveniji spet – že štirideset let

22

Mladi Frančišku

Moj list

24

Pravičnost in mir

Vodnjaki

29

Korenine in sadovi

Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (41)

32

Sveta dežela

Romanje s transsibirsko železnico
od Kazana do Vladivostoka
Vabili:
Romanje v Sveto deželo v oktobru
Romanje v Lurd z vlakom

38

Razvedrilo

Svilene rože
Nagradna izpolnjevanja**Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.**
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA
(OFS) V SLOVENIJI.Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbvf/revija_BF**Izdajatelj:**Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbvf/**Za založbo:**

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiskov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)**Logotip rubrik:**

Aleš Porenta

Fotografije:

Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana**Naklada:** 2.200**Naslov uredništva:**Ul. škofa Maksimilijana Drževčnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.siRokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.**Prispevke nakazujte na:**Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana**TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;**

sklic na 00 700-18.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Prebiranje življenjepisov svetnikov nam razkriva veliko podrobnosti iz življenja in dela svetnikov. Kmalu spoznamo, da jih preprosto ne moremo in ne smemo v vsem posnemati, saj bi »kopiranje« lahko slabo vplivalo na naše življenje. Vsak mora namreč zase najti pot, ki vodi v božjo slavo. Kopiramo lahko samo ključni trenutek v življenju svetnikov: spreobrnjenje – odločitev za Kristusa. To je vzor, ki ga skušajmo vtakati v svoje življenje.

V tokratni številki revije Brat Frančišek so v katehezi predstavljene drinske mučenke, med katerimi sta tudi dve Slovenki. Zvestobo Kristusu so ovenčale z mučeniško krvjo.

Med znanimi člani Frančiškovega svetnega reda bomo spoznali znanstvenika André-Marie Ampère, po katerem se imenuje enota za jakost električnega toka.

V nadaljevanju boste lahko prebrali intervju z zdaj že pokojnim minoritom p. Janezom Kmetcem, ki je do konca ostal preprost in predan Kristusu.

Preberite tudi utrinek s praznovanja 40-letnice ponovne navzočnosti sester klaris v Sloveniji, ki si po zgledu sv. Klare prizadevajo odsevati sij večne Luči.

Jezus nas vabi in spodbuja, da bi si upali ponuditi ubogim in popotnikom vsaj kozarec hladne vode (prim. Mt 10,42), bratje in sestre OFS in FRAMA iz vse Evrope pa so povezani v akciji podpore gradnje treh vodnjakov v Afriki, ki bi omogočili tamkajšnjim prebivalcem lažjo oskrbo s pitno vodo. Morda jih lahko podprete tudi vi?

»Pozabljene spretnosti« nam tokrat predstavljajo svilene rožice, ki lahko čudovito popestrijo marsikatero priložnost.

Želim vam lepo pripravo na prihajajoče Frančiškove praznike, ki naj nam ostane vzor in spodbuda za življenje po evangeliju!

Vse dobro!
br. Janez Papa

Vzor svetnikov

Pred nekaj časa sem prebrala zgodbo o fantku, ki je v cerkvi vprašal gospoda župnika: »Kdo je svetnik?« Župnik je pogled usmeril proti vitražnemu oknu, kjer je bila podoba znanega svetnika, in rekel: »Svetnik je človek, ki Bogu dovoli, da sveti skozenj, tako kot sonce sveti skozi vitražno okno.« Čudovita podoba! Res, svetniki deloma razodevajo samega Boga in nam govorijo o tem, da smo vsi poklicani, da postanemo sveti. Če pomislimo na nekaj najbolj znanih svetnikov, ki so nam pri srcu in so naši priprošnjiki, lahko vidimo, da nam vsak govori s svojim življenjem o Bogu na poseben način, da razodevajo delček Boga, a hkrati vsi pričujejo o istem Bogu. Ob premišljevanju o svetnikih se spomnim ene izmed legend o sv. Frančišku Asiškem, ki pravi, kaj je Frančišek odgovoril bratu, ki ga je vprašal, kakšne lastnosti in kreposti, bi moral imeti manjši brat. Frančišek ni za vzor pokazal niti sebe niti katerega drugega brata, ki bi naj bil dober manjši brat, ampak je rekel: »Pravi manjši brat ima vero in ljubezen do uboštva kakor br. Bernard, čistost in preprostost kot br. Leon, viteško nežnost in spoštovanje kot br. Angel. Br. Masej k frančiškanskim krepostim prinaša prijeten izgled, zdravo pamet in se na lep in pobožen način izraža.« Sv. Frančišek se je potem ozrl še na druge brate in pri vsakem poudaril krepost, ki je bila najbolj vidna pri njem. Poudaril je kontemplacijo, ki presega razum, neprenehno molitev, potrpežljivost, duhovno in telesno moč, ljubezen in osvobojenost od vseh navezanosti. Da, mnogo je različnih kreposti in lepih

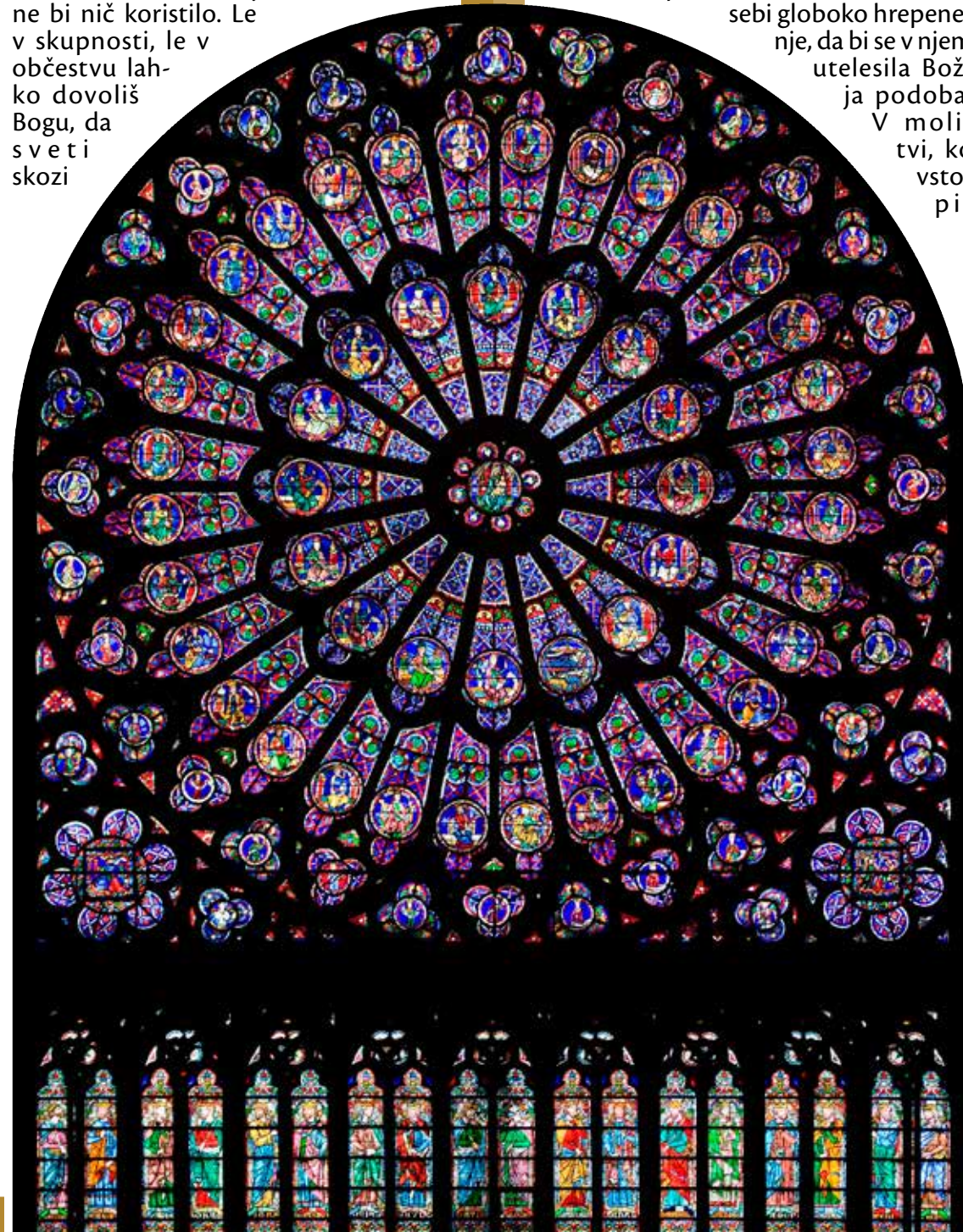
lastnosti, ki jih živijo svetniki, vendar, če bi živeli sami zase, jim to ne bi nič koristilo. Le v skupnosti, le v občestvu lahko dovoliš Bogu, da sveti skozi

tebe. Vsak človek je ustvarjen po Božji podobi, vsak človek nosi v sebi globoko hrepenenje, da bi se v njem utelesila Božja podoba. V molitvi, ko vstopi-

mo v intimen odnos z Gospodom, ko se z Njim pogovarjamo kakor s prijateljem, ko se z Njim srečujemo v veselju in žalosti, samo takrat lahko odkrijemo in spoznamo Boga. V knjigi *Velika pustolovščina svetost* so zapisane besede: *Svetost je predvsem odnos. Intimen, strasten in trajen odnos z možem, ki mu je ime Jezus Kristus*. Ravno v času, posebno posvečenem Bogu, so sveti odkrivali, kako se Božje osebe med seboj ljubijo in kako lahko sami ljubijo najprej Njega in potem sebe kakor svojega bližnjega. Vsak je ljubil na svoj način, tako kot je v odnosu z Gospodom spoznal, da On ljubi. Ali ni to čudovito! Bog vedno uporabi naše kreposti in naše slabosti. Zavest o Božji usmiljeni in brezpogojni ljubezni do nas, Njegovih otrok, nam daje moč, da Bogu dovolimo, da spreminjamo svoje slabosti v kreposti. Pravijo, da se noben svetnik ni rodil svet. S sodelovanjem z Božjo milostjo, v iskrenem odnosu z Gospodom predvsem raste ljubezen, kjer pa je ljubezen, tam ni prostora za strah. Svetniki so delali velike stvari, ker se niso bali ljudi. Vsi so bili za njih bratje in sestre, ki jim jih je podaril Gospod, da skupaj stopajo po poti svetosti. Niso se bali nasprotovanj in so naredili vse, velikokrat so darovali svoje življenje, da bi se razodela resnica, da bi se prek njih razodel delček podobe Boga svetu.

Svetniki so pogumni ljudje, ki ne čakajo na posebne priložnosti, da bi lahko nekaj dobrega naredili, ampak v nenehnem odnosu z Gospodom razpoznavajo, kaj hoče Bog, kaj je dobro, Njemu všečno in popolno (Rim 12,2), in to udejanjajo. V tem so nam vzor!

s. Iva Horvat FMM

Zveste do konca – Drinske mučenke

V letošnjem letu je svetništvo rdeča nit katehez za srečanja po krajevnih bratstvih OFS. Celotne kateheze, ki so jih pripravili v mariborskem pokrajinskem bratstvu, so dosegljive na spletni strani OFS, na tem mestu pa je v vsaki številki Brata Frančiška le krajša spodbuda ob enem izmed predstavljenih slovenskih svetniških kandidatov.

Konstitucije OFS – Vzor svetnikov

»Kristus, ubog in križan«, zmagovalec smrti in od mrtvih vstali, največje razodetje Božje ljubezni do človeka, je »knjiga«, v kateri naj se bratje in sestre s posnemanjem sv. Frančiška učijo, zakaj in kako živeti, ljubiti in trpeti. V njem odkrivajo vrednost nasprotovanj zaradi pravičnosti ter smisel težav in križev vsakdanjega življenja. Z njim morejo sprejeti Očetovo voljo tudi v najtežjih okoliščinah in živeti v frančiškovskem duhu miru, v zavračanju slehernega nauka, ki nasprotuje človekovemu dostojanstvu (člen 10).

Svetopisemski odlomek – Lk 23,26-34

Ko so ga odvedli, so prijeli Simona iz Cirene, ki je prihajal s polja, in mu naložili križ, da ga je nesel za Jezusom. Za njim je šla velika množica ljudstva, tudi žene, ki so se tolkle po prsih in jokale zaradi njega. Jezus pa se je obrnil k njim in rekel: »Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki! Glejte, prišli bodo namreč dnevi, ob katerih pore-

čejo: »Blagor nerodovitnim in telesom, ki niso rodila, in prsim, ki niso dojile!« Takrat bodo začeli govoriti goram: »Padite na nas!« in gričem: »Pokrijte nas!« Kajti če z zelenim lesom delajo takó, kaj se bo zgodilo s suhim?« Gnali pa so še dva druga, ki sta bila hudodelca, da bi ju skupaj z njim usmrtili. In ko so prišli na kraj, ki se imenuje Lobanja, so tam križali njega in oba hudodelca, enega na desnici in enega na levici. Jezus je govoril: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

Kratek življenjepisa

Kratek opis smrti in dogodek njihove beatifikacije se lahko ogleda v filmčku na YouTube: https://www.youtube.com/watch?v=U_rKXz5v9q8.

Sestre reda Hčera Božje ljubezni, katerih temeljno poslanstvo je vzgoja in izobraževanje otrok in mladine, je na prošnjo sarajevskega škofa Josipa Stadlerja že leta 1882 pripeljala v

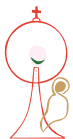
Sarajevo sama ustanoviteljica s. Frančiška Lechner (1833–1894). Že jeseni tega leta so v Sarajevu odprle Zavod sv. Josipa, katerega ravnatelj (pa tudi profesor, učitelj, svetovalec in spovednik sester) je bil Anton Bonaventura Jeglič, poznejši ljubljanski škof, takrat pa kanonik v Sarajevu. Po zaslugi škofa Jegliča je veliko vernih deklet iz tedanje ljubljanske škofije, predvsem iz župnij na Dolenjskem, stopilo v red Hčera Božje ljubezni, med temi tudi naši dve drinski mučenki.

V obdobju vojne so bile leta 1941 na Palah:

- ☞ **sestra Marija Julia Ivanišević**, predstojnica, Hrvatica, rojena 25. novembra 1893 v Godinjaku,
- ☞ **sestra Marija Berchmana Leidenix**, Avstrijka, rojena 28. novembra 1865 v Enzendorfu,
- ☞ **sestra Marija Krizina Bojanc**, Slovenka, rojena 14. maja 1885 v Zburah,
- ☞ **sestra Marija Antonija Fabjan**, Slovenka, rojena 23. januarja 1907 v Malem Lipju,
- ☞ **sestra Marija Bernadeta Banja**, Madžarka, rojena 17. junija 1912 v Velikem Grdevcu pri Bjelovarju.

Dne 11. decembra 1941 so naselje in nevarovani samostan na Palah pri Sarajevu napadli četniki. Predstojnica s. Julia je bila zunaj samostana, ko pa je videla, kaj se dogaja, se je mimo četnikov prebila do sester v hiši. Zbrane so bile ob slovenskem duhovniku Francu Ksaverju Mešku, ki jim je v očitni nevarnosti podelil odvezo. Četniki so vse izgnali iz samostana, oropali stavbo in jo tudi zažgali. Vseh pet sester so četniki pri temperaturi okrog minus 20 stopinj Celzija slabo obute in oblečene odgnali peš po zasneženih gorskih poteh proti 65 km oddaljenemu Goraždu.

13. decembra so onemoglo sestro Berchmano ločili od drugih redovnic in jo pustili v naselju Careve Vode, druge sestre in duhovnika Meška pa privedli v Sjetlino. Sledila so zasliševanja v četniškem štabu, kjer je Meško naletel na nekega učitelja iz Maribora, ki mu je izposloval dovolilnico za prosto gibanje do Beograda. Sestre so odvedli proti Goraždu. Vso pot so prehodile peš, vmes so le malo počivale in skoraj nič jedle. Vojaki so jim obljubljali, da bodo v Goraždu delale v vojaški bolnišnici kot

bolničarke. Ob prihodu 15. decembra pa so jih zaprli v drugo nadstropje vojaške kasarne, ki je stala tik ob reki Drini.

Očividci so dogajanje tam opisali: nenadoma so se zaslišali kriki in jok sester. Četniki so se namreč v Goraždu najprej okrepčali in opili, potem so s pohotnimi nameni nasilno vdrli v sobo s sestrami. Pridružili so se jim tudi višji oficirji. Sestre na nečista dejanja niso pristale. Hotele so za vsako ceno ohraniti svojo čast in nedotakljivost. Ker so jih sestre odklonile, so postajali četniki vse nasilnejši. Z njih so začeli trgati obleko. Da bi se rešile, je njihova prednica odprla okno in na veliko osuplost in bes četnikov skočila skozi okno, za njo še druge, zadnja je skočila s. Bernardeta, ki se je pri padcu tudi najbolj poškodovala in se onesvestila. Na nasprotni breg Drine so ljudje slišali vzklike sester: »Jezus, reši nas!« Pri padcu na kamnito ploščad pod oknom so se vse močno poškodovale, vendar so skušale bežati. Besni četniki so jih ujeli in pokončali z meči in noži.

Očividec dogajanja, duhovnik Ante Baković, takrat 10-leten deček, je s svojo materjo slišal klice sester in vojakov. Naslednji dan je šel prek Drine in tam videl grozen prizor: pobite redovnice, vsaka je, kot je preštel, dobila vsaj deset ali petnajst udarcev in vbodov z nožem. Trupla sester, ki so jim domačini pobrali obleko, so še nekaj dni ležala v plitvini na obali, nato pa jih je krajevni grobar s palico potisnil v reko Drino, ki jih je odplavila proti Savi in Beogradu.

Najstarejšo sestro Berchmano so iz Careve Vode po nekaj dneh s sanmi prepeljali v Sjetlino, kjer je našla zatočišče pri dobrih ljudeh. Tja sta ponjo prišla dva četnika z obrazložitvijo, da jo bosta odpeljala v Goražde. Že po nekaj urah

sta se vrnila. Eden od njiju je imel okoli vratu rožni venec nesrečne redovnice. To je bilo 23. decembra 1941.

Vrhbosenski (sarajevski) nadškof in kardinal msgr. Vinko Puljič je leta 1999 začel škofijski postopek za beatifikacijo pokojnih sester. Postopek je bil končan leta 2002. 24. septembra 2011 so bile v Sarajevu razglašene za blažene.

In kdo sta Slovenki med drinskimi mučenkami?

S. Krizina (Jožefa) Bojanc je bila rojena 14. maja 1885 v vasi Zbure (župnija Šmarjeta) kot drugi od šestih otrok očeta Mihaela in matere Marije. Doma so imeli gostilno, dokler ni leta 1891 oče odšel v Ameriko, od koder se ni vrnil. Mama Marija je ostala sama s petimi otroki, šesti je bil na poti. Pobožna žena je vse svoje otroke je posvetila nebeški

S. M. Krizina Bojanc (1885-1941)

Materi v varstvo. Prav po Marijinem zgledu sta dve hčeri izrekli »Zgodi se« in se odločili za redovniško pot med Hčerami božje ljubezni. Te redovnice so namreč iz Sarajeva prihajale v različne kraje tedanje države in zbirale darove za vzdrževanje svojih šol in sirotišnic. Pogosto so prihajale prav v Slovenijo, kjer so imele dobrotljivega zaščitnika – škofa Antona B. Jegliča, ki je z njimi zgledno sodeloval že v Sarajevu kot pomožni škof ob nadškofu Stadlerju. Hčere božje ljubezni so prišle tudi v šmarješko župnijo in tu dobile darova posebne vrste – sestre Angelina in Jožefa sta ob srečanju z njimi začutili Božji klic. Leto dni starejša Jožefa je v družbo vstopila decembra 1921, stara 36 let, mlajša Angelina pa tri leta pozneje (dočkala je častitljivih 95 let). Jožefa je julija 1922 vstopila v noviciat in prevzela ime Krizina. Večne zaobljube je izrekla 5. avgusta 1925, tik pred tem pa je bila premeščena v samostan na Pale. V naslednjih letih je služila v mnogih ustanovah družbe, predvsem na področju Tuzle. Aprila 1939 je bila na lastno prošnjo spet premeščena na Pale in čez poldrugo leto se je zgodilo to, kar je sicer po naravi plaha Krizina po pripovedovanju sosester večkrat govorila: »Tako si želim umreti mučeniške smrti.« Njena molitev je bila uslišana.

S. Antonija (Jožefa) Fabjan se je rodila v vasi Malo Lipje, nekdanja župnija Hinje, danes Žužemberk, očetu Janezu in materi Jožefi 23. januarja 1907. Očeta je izgubila pri štirih letih, le dva meseca potem, ko se je rodila najmlajša sestra Angela (oče je imel iz prvega zakona tri otroke, po smrti prve žene se je poročil v drugo in imel še pet otrok). Mati Jožefa je tako ostala sama z osmimi nepreskrbljenimi otroki, nekaj let po-

zneje pa je tudi ona zbolela in kmalu umrla. Otroke so v rejo vzele družine sorodnikov, takrat enajstletno Jožefo je v dobrotljivo varstvo vzela teta. Ko je v Jožefi pozneje dozorela odločitev za redovniško pot, jo je teta navdušeno podprla in ji ves čas stala ob strani. K Hčeram božje ljubezni je Jožefa prišla po posredovanju sorodnice s. Margarete Jarc, ki je že bila v tej družbi. Jožefa je prišla v Sarajevo 9. aprila 1929 in se pridružila 46 Slovenkam, kolikor jih je bilo tega leta med Hčerami božje ljubezni. V noviciat je stopila na svoj god, 19. marca 1930, in prevzela ime Antonija. V drugem letu noviciata je bila njena učiteljica tudi s. Berchmana, s katero sta deset let kasneje skupaj stopili na pot mučeništva. Po začasnih zaobljubah je služila predvsem v Sarajevu, leta 1936 pa je bila premeščena na Pale. Tudi po

večnih zaobljubah (28. avgusta 1937) se je vrnila v samostan na Pale – nepolna štiri leta pozneje pa je te zaobljube podpisala tudi z mučeniško krvjo.

Svetnik danes

Drinske mučenke so vzornice zvestobe Bogu in dejavne ljubezni do bližnjih ter priprošnjice tako za nove, zlasti ženske duhovne poklice, kot tudi v raznovrstnih življenjskih preizkušnjah. Hkrati so zavetnice izkoriščanih in zapostavljenih žensk, bolnikov, bolniških sester, ...

V današnjem času, ko je izrečenih toliko besed, ki pa so pogosto brez prave teže, nam te svetnice kažejo, kaj pomeni držati obljubo. Hkrati pa so zgled, kako vztrajati pri svojih vrednotah in za ideale tudi umreti.

Pred nas pa postavljajo tudi dostojanstvo žensk, ki dostikrat v svetu moških dobijo slabši del.

Molitev

*Gospod Bog,
ti si svoje blažene
Julo, Berchmano, Krizino, Antonijo
in Bernadeto
obdaril z milostjo redovniškega poklica
in z močjo, da so zvestobo
in ljubezen do Tebe
potrdile s prelitjem svoje krvi.
Podeli tudi nam stanovitnost v veri,
da se tudi za ceno trpljenja
ne ločimo od Tebe.
Daj, da nam bosta njihov zgled
in priprošnja
pomagala v življenjskih bojih
in da bomo tako dosegli večno zveličanje.
Po Kristusu, našem Gospodu.
Amen.*

Praznik Redentore 2018 v Benetkah

Tudi letos, tretji konec tedna v mesecu juliju, so prebivalci Benetk in številni turisti praznovali zahvalni dan Odrešeniku, ki jih je v 14. stoletju dvakrat – leta 1347 in 1379 – rešil grozovite kuge. Imenovali so jo črna smrt. Kronist je to beneško obdobje opisal takole:

»V 14. stoletju je bilo beneško trgovsko ladjevje zelo močno, k čemur je pripomoglo tudi odkritje kompasa in krmila. Benečani so trgovali tako z vzhodom kot tudi z Anglijo. Vendar pa s svojimi velikimi ladjami niso prevažali samo trgovskega blaga, temveč

so iz črnomorskih pristanišč pripeljali tudi podgane, ki so prenašale kugo. Izbruhnila je huda epidemija kuge, ki je imela strahotne posledice za Benetke. Na dan je umrlo tudi do 600 ljudi. Tovorne ladje so po kanalih komaj uspevale odvažati mrtve. Umrlo je tri petine prebivalstva. Podobno je bilo tudi v Genovi, od koder se je ta strašna bolezen razširila po vsej Evropi.

Po prvi zaobljubi so Benečani v zahvalo zgradili mogočno cerkev Kristusu Rešitelju (Il Redentore), po drugi pa njegovi materi Sveti Mariji od zdravja (Santa Maria della Salute). Obe cerkvi sta bili v teh dneh ves dan odprti in množično obiskani.

Med obiskovalce so bili v teh dneh povabljeni tudi odrasli skvti regije Alpe Adria. Beneški skvti so tudi letos zanje pripravili odličen program.

V petek, 13. julija, so po prijavi imeli skupno srečanje v cerkvi San Simeone Grande, kjer prijazni župnik vsako leto ponudi skavtom za bivanje svoje župnijske prostore.

V soboto, 14. julija, so po skavtsko odkrivali številne beneške zaklade – s kompasom in načrtom mesta v rokah. Ob 18h je sledilo predavanje na temo MIR – skladno z besedami našega ustanovitelja Roberta Baden-Powella, ki je dejal: »Mir je vprašanje naše vzgoje«. Po predavanju je imel zanimivo pričeva-

nje Josef Mistriha iz Sirije, ki kot azilant stanuje v domu San Raffaele v Benetkah, kjer aktivno sodelujejo in vsestransko pomagajo tudi skvti.

Zvečer ob 23.30 so v beneški laguni občudovali znameniti ognjemet, ki je razsvetlil beneško nebo. Točno ob 24.00 se je začela slovesna zahvalna sv. maša v cerkvi Il Redentore, ki je bila polna do zadnjega kotička.

V nedeljo, 15. julija, so se skvti v poznem dopoldnevu zbrali na Trgu sv. Marka v zaključnem krogu ob slovesu od Benetk in beneških skvtov – z obljubo da se spet srečajo ob letu osorej na REDENTORE 2019.

Ester

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

André-Marie Ampère

Ampère, veliki fizik in matematik, se je rodil v Franciji 22. januarja 1775. Njegov oče Jean-Jacques Ampère je bil premožen trgovec, ki se je navduševal nad vzgojnimi prijemi Jeana-Jacquesa Rousseauja, ki je proti šolam zagovarjal učenje z delom. Tako je André-Marie znanje zajemal iz bogato založene očetove knjižnice. Oče ga je učil latinščino, s katero je nadaljeval tudi po dvanajstem letu, ko je odkril njegovo nadarjenost za matematiko. Kasneje je študiral ob matematiki tudi zgodovino, poezijo,

filozofijo in naravne znanosti. Njegova mati, vzorna katoličanka, je ob znanosti poskrbela tudi za versko izobrazbo. Sam je kasneje dejal, da je bilo prvo obhajilo eden od najpomembnejših treh dogodkov njegovega življenja (poleg srečanja z Descartesom in padca Bastilje).

Ampèrov oče je bil ubit med francosko revolucijo, kar je na mladega učenjaka precej vplivalo. Leta 1796 je srečal kovačevo hčerko Julijo Carron, s katero se je leta 1799 poročil in imel z njo leto kasneje tudi otroka. V tem času je Ampère delal kot inštruktor matematike, pri čemer je bil tako dober, da so ga povabili v učiteljske vrste. S poučevanjem je nadaljeval tudi po ženini smrti leta 1803 in je bil učitelj matematike na univerzi in znanstvenem inštitutu École Polytechnique v Parizu. Hkrati je bil tudi član londonske Kraljeve družbe. Še enkrat se je poročil, vendar drugi zakon ni bil srečen in je razpadel leta 1808, Ampère pa je dobil

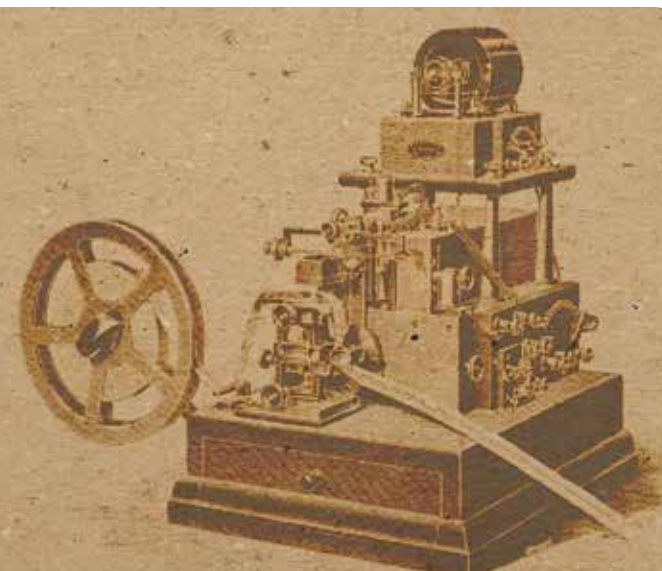
skrbništvo nad svojim edinim otrokom.

Na znanstvenem področju je odkril, da se tuljava, po kateri teče električni tok, vede podobno kot paličast magnet, da se železo namagnetni, če ga damo v tuljavo z električnim tokom, in da med dvema bližnjima vodnikoma, po katerih teče električni tok, deluje magnetna sila.

Po njem se imenujeta osnovna enota električnega toka amper in Ampèrov zakon, s pomočjo katerega lahko izračunamo jakost magnetnega polja v okolici vodnika, po katerem teče električni tok.

Umrli je 10. junija 1836 v Marseillu, kjer so ga pokopali. Zdaj pa je pokopan v Parizu na Montmartru zraven svojega sina (ki je bil prav tako znanstvenik). Na njegovem grobu je napis: Ljubil je človeštvo, bil je preprost, dober in velik.

Ko je Gustave Eiffel leta 1889 zgradil svoj stolp v Parizu, je Ampèra vključil med 77 znanstvenikov, ki so zapisani na njem.

Darovi za revijo BF

- 5 € Romania Schwarzlin
- 10 € Katarina Kovse, Štor Jožef, Arko Andrej, Drnovšek Sara, Ana Stepančič, Toplak Albin, Franc Vurusič, Marija Valič Stipančič, Partl Zdenka, Zlatko Krivonog
- 12 € Vidmar Marija
- 15 € Fišter Veronika, Primc Tomaž
- 18 € Župnija Reteče
- 20 € Marija Vidmar Kramar, Majda Vrh, Cistercijanska Opatija Stična, Olga Oblak, Fras Srečko, ŽU, Franc Strašek, Mihaela Arnež, Marija Kokalj
- 24 € Frančiška Inglič
- 25 € Župnija Vojnik
- 30 € Ema Hozjan, Ramovš Marija, Vidmar Darinka
- 50 € Labernik Ignacij, Štiglič Neda Jožefa
- 80 € KB Marijinega Imena
- 100 € KB OFS, Šolske Sestre, Gorica

864 € Skupaj

Bog povrni vsem darovalcem!

Intervju

p. Janez Kmetec

Patra Janeza Kmetca lahko vidimo skoraj vsak dan v cerkvi sv. Petra in Pavla na Ptuju. Zjutraj ali zvečer pri sv. maši. Razen takrat, ko je v Ljubljani na zdravljenju. V zadnjem času prenaša s seboj svojevrsten nahrbtnik, kisikovo bombo, ki mu pomaga pri dihanju. Brez nje ne more. V prejšnjih letih je bil duhovni asistent OFS. Vedeli smo, da ima rad OFS. Zanimalo nas je, kakšna je bila njegova pot do sv. Frančiška, čigar karizmo živi v prvem redu bratov minoritov, kako sprejema križ boleznin in kaj nam želi sporočiti.

Pater Janez, kdaj in kako vas je srečal sveti Frančišek in kakšna je bila vaša pot do poklica?

Imel sem srečo, da sem živel v župniji, kjer so bili navzoči Frančiškovi bratje minoriti, in sicer na Vidmu pri Ptuju. Tam je bil pater Danijel Tomšič, pater majhne rasti, ki je bil v tistem času pojem duhovnika in redovnika. Pozneje je prišel p. Jozafat Jagodič, ki je tiste, ki so malo »dišali« po tem, da bi lahko bilo kaj iz njih, večkrat povabil s seboj na kak obisk ali na izlet. Takrat še nisem imel pojma, kdo je sveti Frančišek. Bil sem proti koncu osnovne šole in želel sem postati radiotehnik. Zanimalo me je vse okoli elektrike, aparatov, kablov ... Pri Mundu, ki je imel radiotehniško delavnico na Ptuju, sem bil dogovorjen, da me bo sprejel v uk in dal v šolo. Starši so me poslali na Ptuj, naj odnesem spričevalo mojstru. Takrat je bila avtobusna postaja pred minoritskim samostanom. Čeprav še nikoli prej nisem bil v tem samostanu, sem zavil naravnost v samostan in pozvonil na porti. Odprl

mi je p. Serafin Grškovič, Hrvat s Krka. Rekel sem mu samo: »Jaz sem prinesel spričevalo.« In nič drugega. Malo me je gledal, nato pa začel vzklikati: »Mamma mia, kaj imam tukaj!« In tako sem šel v Zagreb v semenišče.

Neverjetno, skoraj dobesedno po tistem odlomku iz preroka Jeremija: Zapeljal si me, Gospod, in dal sem se zapeljati (Jer 20,7). Kaj pa so rekli doma?

Doma so bili pravzaprav veseli, ker sta bila pred mano že dva brata v semenišču, pa sta oba odšla domov. Prvi po štirih letih, drugi po treh mesecih. Prvi, brat Alojz, ki je bil štiri leta v semenišču, se je tam lepo zapisal, tako da so me bili zelo veseli. Bil je mirne narave, predvsem je rad pel. Sploh pa smo vsi štirje bratje radi prepevali, tako da so ljudje rekli: Štirje fantje špilajo. Posebej mama je spodbujala petje v družini, pa tudi druge lepe reči, na primer skupno molitev.

Ste kdaj obžalovali ta svoj korak?

Ne, obžaloval ga nisem nikoli, sem pa pozneje veliko premišljeval, kaj je to bilo. Je bila Božja previdnost ali kaj. Me je pa tudi pozneje tehnika vedno zanimala, ta žilica mi je ostala in mi velikokrat prišla

prav. Če bi se zdaj še enkrat odločal, bi naredil isto.

Kdaj in kako pa ste se srečali s Frančiškovim svetnim redom?

Najprej sem za Frančiškov svetni red slišal v Zagrebu, v noviciatu. Takrat se mu je reklo tretji red. Vendar mu študentje nismo posvečali velike pozornosti. V bogoslovju je bil večji poudarek na Vojski Brezmadežne. Bilo je mišljenje, da je OFS bolj za stare mame. Potem pa sem kot novomašnik, ko sem prišel na Ptuj, izvedel, da je tu najstarejše bratstvo. Vendar duhovni asistent nisem bil nikoli, vse do leta 2009, ko je umrl p. Martin Vidovič. Po njegovi smrti sem postal duhovni asistent bratstva.

Kako pa danes vidite OFS?

Gotovo ima bodočnost. Res pa je, da bi morali odstraniti nekatere kalupe. Več bi morali delati z mladimi in tako pripraviti osnovo za razvoj reda.

Kaj se vam zdi, kdo bi moral delati z mladimi, bolj prvi red ali OFS?

Vsekakor bi morali delati skupaj. Bog blagoslavlja delo tam, kjer je sloga. Nekateri patri smo opešali, mladi pa so vpeti v toliko reči, da ne zmorejo. Sposobni laiki bi morali prevzeti to nalogo in delati v skupnem prizadevanju za Frančiška. Veliko razmišljam o tem. Upam pa, da bo Frančišek že poskrbel, da uporabi naše noge, roke, jezik, vse, kar potrebuje današnji čas.

Naložen pa vam je bil tudi križ bolezni. Kako ste ga sprejeli?

Leta 2010, ko smo šli v gozd po smreke za jaslice, sem ugotovil, da ne morem hoditi in dihati. Šel sem k zdravniku, ki mi je dejal, da se pljuč več ne vidi. Vzorec je bil pozitiven, povedali so mi, da imam azbestnega raka. V tistem trenutku je to bil strašen šok, bil sem ves iz sebe. Potem sem začel razmišljati: Zakaj se bojiš križa, saj si se tudi za to odločil. Razmišljal sem o Frančišku, o Jezusu, koliko je moral pretrpeti. Morda kliče zdaj mene. Gotovo ima z menoj nek načrt. Počasi sem začel sprejemati. Res pa je, da je vsak dan, ko vidim, da pešam, treba sprejeti odločitev na novo. Spra-

šujem se, kaj še bo. Bojim se, da bom moral pasti v »roke človeka«. Vendar moram tudi to sprejeti. Saj se je tudi Frančišek na koncu prepustil, da so ga bratje položili na tla in nesli, kar je prej vedno odklanjal.

Ko smo še zdravi in v mlajših letih, si velikokrat mislimo, da imamo še čas, da bomo še marsikaj postorili. Verjetno človek, ko resno zboli, drugače gleda na čas.

Pri 50-ih sem še igral nogomet. Nikoli nisem pomislil na bolezen. Potem me je začela mučiti hrbtenica, bil sem operiran, pa kolk, pa koleno. Takrat sem začel razmišljati, da naša rodbina tako ali tako ne živi dolgo. Skoraj vsi so umrli

pred 70-im letom. Tudi moja bolezen traja že zelo dolgo. Ko me je onkolog vprašal, kako dolgo že imam to bolezen in sem mu povedal, da deset let, je rekel, da redki živijo tako dolgo. Odvrnil sem mu: »Da, saj vem, da že živim 'na švarc'«. Skoraj vsi, ki so se z mano vozili na zdravljenje na Onkološki inštitut, so že v večnosti.

Nekje sem prebrala, da je pametno pravi čas narediti oporoko in kako pomembno je, da se učimo stvari izpuščati iz rok. Tako se človek lažje prepusti v Jezusove roke kot tisti, ki se krčevito oklepa tako materialnega kot duhovnega bogastva. Kako vam gre to od rok?

Manjši bratje materialnega bogastva nimamo, tako da s tem nimam problemov. Spomnim pa se, kako je bilo, ko se mi je zrušil računalnik in je bilo uničeno vse moje delo: pridige, priprave na duhovne vaje, razmišljanja. Vsega bi bilo za debelo knjigo. Najprej sem se vznemirjal, potem pa sem si rekel: Očitno Bog želi, da začnem znova. Poglej, tudi zakrament odpuščanja je tak: Začnemo znova, Bog se ničesar več ne spominja, dobiš novo priložnost.

Ampak, pater, vi se malo »hecate«. 9. aprila je bil v Večeru intervju, kjer novinarka piše, da vas je srečala na samostanskem hodniku, ko je intervjuvala kiparja Viktorja Gojkoviča o njegovih posmrtnih maskah. Prišli ste mimo in mu rekli: »Viktor, tri tedne še imam pred seboj. Boš tudi mene naredil?« Zdaj pa je že julij.

Da, vendar se mi je stanje malo izboljšalo in so se odločili še za peto serijo kemoterapije. Vendar so odzivi slabi. Onkolog mi je pred kratkim povedal, da je rak razsejan po vsem telesu. Odločil se je za paliativno oskrbo. Tudi izvide znam toliko prebrati. Tako vem, pri čem sem.

Gotovo veste, da veliko ljudi goreče moli za vaše ozdravljenje?

Vem, da mnogi molijo v ta namen, tudi sam molim. V naši provinci se že več let priporočamo blaženemu Antonu Martinu Slomšku za bolne brate. Verjetno me tudi zaradi tega Bog ohranja. Rekel sem Jezusu: »Ne vzemi me prej, dokler ne pokličeš nekoga, ki bo stopil na moje mesto.« To je sicer malo drzno, Boga klicati v tako partnerstvo, vendar bomo videli ...

Kaj bi položili na srce bratom in sestrām v OFS?

Mislim, da je v današnjem času OFS še kako potreben, predvsem v tem,

da ohranja stik z Božjim stvarstvom, z duhovnostjo. Želim vsem bratom in sestrām, da bi živeli tisto, kar je izvirno, da bi se vračali h koreninam, ki nas bodo zopet naredile velike in dobre. To želim vsem bratom in sestrām v OFS, pa tudi bratom v prvem in sestrām v drugem redu!

Pogovarjala se je Dorica Emeršič OFS

P. Janez Kmetec je umrl pred izidom revije Brat Francišek.

Bratje minoriti sporočamo, da se je v 66. letu starosti, 48. letu redovništva ter 39. letu duhovništva v Očetovo hišo preselil

p. Janez Kmetec.

Pokojni p. Janez bo od srede, 8. 8. 2018 od 12. ure dalje ležal v cerkvi sv. Petra in Pavla na Ptuj.

Zvečer ob 20. uri bo skupna molitev za pokoj njegove duše. Pogrebna sv. maša bo v četrtek, 9. 8. 2018, ob 15. uri v cerkvi sv. Petra in Pavla. Po maši se bomo s svojimi prevozi odpeljali na pokopališče na Vidmu pri Ptuj, kjer bo pokopan v samostanskem grobu.

Gospod naj mu da večni pokoj in naj počiva v miru!

Klara Asiška, sij večne Luči, še vedno žari ...

V Sloveniji spet – že štirideset let

Pred štiridesetimi leti je Gospod po nedoumljivem načrtu svoje Previdnosti obnovil Klarino karizmo v naši domovini, ko so 1. aprila 1978 prišle v Nazarje tri slovenske sestre klarise. »Iz majhnega gorčičnega zrna že

raste mogočno drevo s tremi vejami in bo dalo svoj sad, bodimo prepričani. Ker

je to Božje delo, ker je to Božja volja, da je vse to nastalo ... Tu je na delu Božja previdnost,« je poudaril g. kardinal dr. Franc Rode v Nazarjah, na praznik svete Klare Asiške. Na tem svetu ne bomo izvedeli, koliko molitev, trpljenja in skritih žrtev je bilo potrebnih za to! Za ta neverjetni prodor Svetega Duha v naš slovenski čas in prostor se lahko le kleče zahvaljujemo.

Za veliko milost vrnitve sester klaris v Slovenijo smo se v soboto, 11. avgusta 2018, zahvalili Bogu s slovesno sveto mašo – dopoldne v Nazarjah in popoldne v Turnišču, sestre v Dolnicah pa so se nam pridružile v molitvi.

V kapeli samostana Brezmadežne v Nazarjah je po molitveni uri, ki je potekala pod vodstvom škofa dr. Stanislava Lipovška, zahvalno bogoslužje vodil g. kardinal Rode ob somaševanju nadškofov p. Staneta Zoreta in mag. Alojzija Cvikla, celjskega škofa in številnih duhovnikov. K skupni zahvali Bogu se je zbralo veliko naših dobrotnikov od blizu in daleč in domačinov; napolnili so kapelo, pa tudi nazarsko cerkev, kjer so lahko spremljali slovesnost na platnu preko video prenosa.

G. kardinal Rode je v pridigi dejal, da je v človeku sposobnost prodreti v neskončno in da je »samo tisti, ki sprejme Gospoda v svoje življenje, na poti k pravi sreči in k dopolnitvi

svojega življenja.« Prav zato se je sv. Klara tako močno zavedala veličine poklicnosti, ki jo je doživljala kot skrivnostno zaroko s Kristusom, v svobodi in veselju. Kakor v Franciškovem in Klarinem času, ko je »vera otemnela in je bilo malo gorečnosti, veliko zablod in pregreh« (Tomaž Čelanski), je tudi danes poslanstvo klaris, da bi bile »opora slabotnim udom Kristusovega skrivnostnega telesa (3 Klp 8). ... V tem času je Bog, ki ljubi slovenski narod, vas poklical sèm, da poživite vero in mnogim pokažete pot do Kristusa.«

G. kardinal se je zahvalil za ponovno navzočnost klaris na slovenskih tleh, apostolski zagon in gorečnost in pokazal, da je »tu na delu Božja previdnost. Medtem ko drugje po svetu samostane zapirajo, jih sestre klarise pri nas odpirajo ... Že ta uspeh – potrebujemo besede, ki so primerne za to – vam nalaga tako veličastno nalogo sredi tega naroda, nalogo, v katero morate močno verjeti in se truditi, da jo vsak dan bolj popolno uresničujete, da bo po vas, vašem zgledu, vaših molitvah vera v našem narodu rasla in da bo marsikakšen naš rojak našel pot nazaj do Kristusa.«

Veliko hvaležnost za navzočnost sester klaris v Sloveniji je izrazil tudi pater Polikarp Brolih, ki je duhovno spremljal opatinjo s. Katarino Ambrož še pred vstopom v samostan in pred 40 leti pomagal, da so se skupaj s. Imakulato in s. Jozefino vrnile v Slovenijo, v Nazarje. »Prosile so me, da jim damo samostan in vrt. Božja previdnost je bila v tem, da sem bil takrat provincial in sem lahko ukrepal.«

Nadškof Zore je pri akademiji po sveti maši razložil, kako je radikalna odločitev za Kristusa Klaro vodila, da je iskreno živela pokorščino Cerkvi in toliko časa

vztrajno prosila in potrpeřljivo čakala, da je papeř spoznal vrednost njenega življenja in potrdil za njen red privilegij uboštva. »Zvestoba Bogu vse postavi na pravo mesto. In ko se danes zahvaljujemo za 40 let ponovnega bivanja sester klaris v Sloveniji – ki so prišle v uboštvo brez privilegijev – se lahko ponovno čudimo presenetljivemu Bořjemu delovanju.«

Pri akademiji so sodelovali še zgodovinar dr. Damjan Hančič, ki je predstavil zgodovino klaris na naših tleh, slavistka in etnologinja dr. Marija Stanonik, ki je osvetlila vlogo redovništva za ohranjanje krščanske duhovne kulture pri Slovencih, generalni superior lazarisov, g. Tomař Mavrič, pa se je v pismu zahvalil za dolgoletno »navezo« v molitvi. Po pričevanju matere Katarine se je g. kardinal Rode na koncu še enkrat zahvalil: »Hvala, s. Katarina, hvala, drage sestre klarise, za vaš zgled, za vaše življenje po evangeliju, za vašo molitev, ki spremlja vse člane svete Cerkve.«

Slovesno praznovanje v Nazarjah smo, po okrepčilu pod šotori, sklenili s pétimi litanijami Matere Bořje in blagoslovom z Najsvetejšim.

V klariškem samostanu v Turnišču je sv. mašo daroval murskosobořki škof dr.

Peter Štumpf. Ob tem so se ponovno zahvalili Bogu tudi za slovesne zaobljube s. M. Salomeje Kristusovega trpljenja, Sandre Trojanšek iz Mengša, ki se je na praznik Marije Matere Cerkve, 21. maja 2018, v turniškem samostanu za vedno podarila Bogu z besedami: »V Tvoje roke, Gospod, se vso izročam,« in s tem življenjskim geslom nadaljuje hojo po Klarinih stopinjah.

O, da bi tudi naše krščansko življenje, kakor nas je vzpodbudil g. kardinal Rode, »odražalo slog, v kakršnem je živela sv. Klara ..., ki ni popuščala v korenitosti, temveč je z naglim, lahkim korakom in neovirano hojo, tako da se niti prah ni dvigal, odločna, vesela in urna previdno hitela po poti v blaženost« (prim. 2 Klp 11b–13).

sestre klarise

Prilořene fotografije:

Praznovanje 40-letnice klaris v Nazarjah

foto Tatjana Spichal

foto p. Ivan Rampre

Slovesne zaobljube s. M. Salomeje v Turnišču,

foto Klavdija Dominko

Moj list

Sem drevo, ki sije.
Sem drevo, ki se razvija.
Sem drevo, ki je večno.
Sem drevo brez gnezd in ptic,
sem drevo, ki ima en sam list.
In moj list je zelen,
temno zelen, debel in sočen.
V vetru se maje,
v vetru se obrača,
veter se z njim poigrava.

Sem drevo, ki raste v meni,
sem drevo, ki ima en sam list.
In moj list je zelen.
Kam bo padel, še ne vem.
Še ne vem,
kako bo postal rumen.
Še ne vem,
kam se bo iztekel zeleni sok.

Pa vendar sanjam in si želim,
da ta moj list bi šel v spomin,
ko bil bi še ves zelen in sočen,
da ne bil bi od vetra ves obtolčen.

Oh ta moj list!
Zakaj si le ti?
Edini.
Toliko imam praznih vej,
čeprav sem mislila, da moj svet nima mej.
Raztezavala svoje veje sem široko
in visoko.
Moje deblo raslo je sloko in visoko.
Korenine sem rinila v zemljo
globoko, globoko.

In zdaj te imam! Ti, moj zlati list ...

Valentina

Vodnjaki

SVET IMA TEŽAK SOCIALNI DOLG DO UBOGIH, KI NIMAJO DOSTOPA DO PITNE VODE
(papež Frančišek)

ZUNANJE PUŠČAVE V SVETU RASTEJO, KER SO NOTRANJE PUŠČAVE TAKO OBŠIRNE
(papež Benedikt XVI.)

VREDNOST VODE SPOZNAMO, KO JE VODNJAK SUH
(Benjamin Franklin)

JEZUS JE REKEL: »ŽEJEN SEM.«
(Jn 19,28)

Bratje in sestre OFS in FRAME iz vse Evrope smo se združili v enem namenu: zagotoviti želimo temeljno človekovo pravico do pitne vode in omogočili postavitev vodnjakov v treh vaških skupnostih v Ugandi, Zimbabveju in Malaviju. Odgovoriti želimo na spodbudo papeža Frančiška: »Dostop do pitne vode je temeljna in univerzalna človekova pravica, ker je voda nujna za preživetje ... (Laudato si' 30).

Vemo, da ne bomo mogli pomagati vsem, zato smo se odločili, da bomo najprej pomagali tistim, ki pripadajo naši družini po veri (Gal 6,10), to pomeni, Frančiškovi družini v Afriki. Narodna bratstva v Ugandi, Zimbabveju in Malaviju so odgovorila na našo pobudo in

poiskala krajevne skupnosti, ki najbolj trpijo zaradi pomanjkanja pitne vode. Naš cilj je, da bi omogočili postavitev treh vodnjakov. Postavitev enega vodnjaka z ustreznim sistemom stane okoli 38.000 evrov.

MALAVI

Vasica Limbe leži v osrednjem delu dežele in ima okoli 500 prebivalcev. Od teh je 60 članov OFS in 10 mladih

v FRAMI. V svojem življenju se ta skupnost srečuje z mnogimi izzivi. Hoditi morajo 5 ali 6 km do vode in potem čakati v dolgi vrsti, kar jim vzame veliko časa. Namesto da bi otroci hodili v šolo, morajo pomagati staršem pri tem opravilu. Poleg tega pa voda ni neoporečna.

UGANDA

V vasi Kihani živi okoli 700 prebivalcev, ki imajo manj kot 1 dolar dnevnega

zaslužka, eno srednjo in štiri osnovne šole. Vodo nosijo iz vodnega zajetja, boljše plitve mlake, iz katere pijejo tudi krave. Zato so pogoste črevesne bolezni, kot sta kolera in driska. Vir čiste vode je oddaljen 7 km, ponjo hodijo ženske in otroci, ki so večkrat ogroženi zaradi roparskih napadov.

Vaščani so že začeli kopati nov vodnjak, vendar jim je zmanjkalo denarja. Njihovi dohodki so namreč prenizki, da bi si lahko kupovali vodo.

ZIMBABVE

Nehumambi je kulturni in verski center podeželske pokrajine z okoli 50 vasicami. Katoličani se zbirajo v razredu v osnovni šoli k bogoslužju. V zadnjih 20 letih se je število prebivalcev močno povečalo in nimajo več prostora v razredu. Bratje in sestre OFS so si zadali nalogo, da bodo zgradili novo cerkev. Sami so že izdelali 100.000 zidakov. Če bi lahko izkopali vodnjake (zdaj hodijo po vodo 5 km daleč), bi gojili zelenjavo, redili prašiče in perutnino. Bratje in sestre OFS koordinirajo ta projekt.

Dragi bratje in sestre OFS v Sloveniji! Težko si predstavljamo, kako je življenje

teh naših bratov in sester. Ko odpremo pipo in iz nje priteče pitna voda, se spomnimo nanje! Tudi mi smo odgovorni!

Na srečanju v Mariboru smo zbrali 613 evrov. Veliko, Bog naj vam povrne, vendar si lahko mislite, kako dolgo bodo zbirali sredstva za en vodnjak, kaj šele za tri. Kot je že bilo rečeno, ne moremo pomagati vsem, nekaj pa lahko naredimo. Predvsem pa ne smemo zapreti svojih src in pozabiti nanje.

Prilagamo TRR, na katerega lahko nakažete svoj dar, četudi bo samo dar uboge vdove. Tudi tako lahko naredimo velike reči.

TRR: SI56 0430 2000 3307 102

Namen: Afrika

FSR SLOVENIJE

PREŠERNOV TRG 4

1000 LJUBLJANA

Mir in dobro!

Prevedla in dopolnila Doroteja Emeršič OFS

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (41)

XLI.

Kako je častitljivi brat Simon rešil nekega brata velike skušnjave, zaradi katere je hotel ta zapustiti red.

Na začetkih reda je stopil vanj – še za življenja svetega Frančiška – mlad mož iz Assisija, ki so mu dali ime brat Simon. Tega je Bog okrasil in obdaril s tolikšno milostjo, čednostjo premišljevanja in vzvišenostjo mišljenja, da je bil vse svoje življenje ogledalo svetosti, kakor sem slišal od tistih, ki so dalj časa živeli z njim. Le redkokdaj ga je bilo videti zunaj celice, in če je bil kdaj v družbi bratov, je vedno govoril o Bogu. Nikdar se ni učil latinskega jezika, a vendar je tako globoko in visoko govoril o Bogu in o Kristusovi ljubezni, da so se njegove besede zdele nadnaravne.

Nekega večera je šel z bratom Jakobom iz Masse v gozd, da bi govorila o Bogu. In v sladkem pogovoru o božji ljubezni sta prečela vso noč: jutraj pa se jima je zdelo, kakor mi je brat Jakob sam pravil, ko da je minil komaj trenutek.

Brat Simon je s tako sladkostjo in milobo duha doživljal razsvetljenja in obiskovanja božje ljubezni, da je često legel na posteljo, ko je čutil, da se mu bližajo; zakaj tiha sladkost Svetega Duha ni zahtevala od njega samo duševni, ampak tudi telesni pokoj. In med takimi božjimi obiskovanji je bil pogosto zamaknjen v Boga in je postal popolnoma neobčutljiv za telesne občutke. Tako se je bil nekoč zamaknil v Boga in je v brezčutnosti do vsega zemeljskega v svoji notranjosti gorel od božje ljubezni, ne da bi na zunaj telesno kaj občutil. Neki brat se je hotel dejansko prepričati, če je res tako. Šel je in vzel goreče oglje in mu ga položil na boso nogo. Brat Simon pa ni obču-

til ničesar in tudi oglje mu na nogi ni napravilo niti najmanjšega znamenja, čeprav je ostalo na njej, dokler ni samo ugasnilo.

Ko je brat Simon sedel k mizi, je pred vsako telesno jedjo sebe in druge duhovno okrepčal s tem, da je govoril o Bogu. To so bili pobožni razgovori, po katerih se je nekoč spreobrnil mlad mož, doma iz San Severina, plemenite krvi in šibkega telesa, ki je bil, še kot posvetnjak, zelo nečimrn in posveten.

Zgodilo se je, da je tega mladeniča brat Simon sprejel v red, shranil njegovo posvetno obleko in ga pričel poučevati o pravih reda. Zli duh pa, ki teži k temu, da skazi vse, kar je dobrega, je poslal mlademu možu tako hudo strast in poželenje po grehu, da na noben način ni mogel vztrajati. Šel je zato k bratu Simonu in mu rekel: »Vrni mi mojo

posvetno obleko, ker ne morem več premagovati mesene skušnjave.« Brat Simon pa je imel veliko sočutje do njega in mu odgovoril: »Sedi malo k meni, sin moj!« In pričel mu je tako lepo govoriti o Bogu, da so vse skušnjave izginile. Ko so se pozneje zopet vrstile in je oni znova zahteval obleko, mu jih je brat Simon s pogovorom o Bogu vnovič pregnal. Tako se je večkrat zgodilo.

Naposled ga je nekoč noč skušnjava napadla tako hudo kot še nikdar poprej in se je nikakor ni mogel ubraniti. Šel je tedaj k bratu Simonu in na vsak način zahteval od njega svojo obleko posvetnega stanu, češ da hoče takoj oditi. Tedaj ga je brat Simon kot ponavadi povabil naj prisede, in ko mu je govoril o Bogu, je sklonil mladenič glavo ves žalosten in strtl v njegovo naročje. Poln usmiljenja je takrat brat Simon dvignil

oči k nebu in zanj goreče molil k Bogu. In zamaknil se je in bil je uslišan.

Ko se je zdramil, se je čutil mladenič prostega skušnjave, ko da bi je ne bil nikdar čutil. Nasprotno, ogenj skušnjave se je spremenil v plamen Svetega Duha. Ker se je bil približal gorečemu ognju, to je bratu Simonu, je mladi mož ves vzplamtel v ljubezni do Boga in do bližnjega. In to tako zelo, da je nekoč, ko so ujeli hudodelca, kateremu bi morali iztakniti oči, stopil poln usmiljenja in poguma vpričo sodnega zbora pred sodnika in solzan prosil in rotal, naj bi se njemu iztaknilo eno oko, zločincu pa drugo, da ne bo ostal oropan obeh. Ko je sodnik z zborom vred videl tako gorečo ljubezen tega brata, je prizanesel obema.

Nekega dne je bil brat Simon v gozdu in molil. In okusil je v duši veliko tolažbo.

Kar ga prično nadlegovati vrane s svojim krakanjem. Tedaj jim zapove v imenu Jezusu Kristusa, naj odlete in se nikdar več ne vrnejo. In ptiči so odleteli in od tistih dob ni bilo videti ne slišati nobene vrane več ne v tistem gozdu ne v njegovi okolici. O tem čudežu se je razvedelo po vsej kustodiji Ferma, kjer je bil ta kraj.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

*Posodobljeni prevod
Alojzija Resa*

41. premišljevanje

Po 40 zgodbah o sv. Frančišku in njegovih prvih tovariših sledi v zbirki Rožic še trinajst poglavij o bratih druge generacije, za konec pa so še tri zgodbe, kjer je protagonist Frančiškov spremljevalec in spovednik brat Leon. Gre za literarno utemeljitev ene od smeri v prvem frančiškanstvu, ki se sklicuje na duhovne vsebine in mistiko.

Prva zgodba predstavi brata Simona kot mistika, ki doživlja zamaknjenja, zelo podobna temu, kar danes imenujemo »počivanje v Duhu«. Ta mu nikakor ne preprečujejo ohranjanje stikov s sobraty – omejen je le stik z zunanjim svetom –, brate pa očitno vzgaja s svojimi pogovori o Bogu. Tudi če nisem mistik in nimam zamaknjenj, ali znam govoriti o Bogu ali me je take teme v pogovorih sram?

Telesna hrana ni izključena, vendar pa je pred njo postavljena duhovna hrana. Očitno gre pri tem zaporedju za vrednostno lestvico, kaj naj ima prvo mesto, bolj v pomembnosti kot v času. Kje se duhovno hranim in kakšno duhovno hrano pripravljam drugim?

Reševanje človeka iz vpetosti v skušnjave je dolgotrajen proces. Simon se reševanja mladega redovnika loteva z vztrajnostjo, tudi ob nemogočih urah, ni avtoritaren, ne obupuje, ne grozi, ne vsiljuje se ... daje le protistrup, to je govor o božjih rečeh. In to vedno znova. Do zmage.

Preskok se zgodi v trenutku zaupne in nevsiljene bližine. Takrat se Simonov ogenj ljubezni nepričakovano razširi še k neimenovanemu mladeniču. Se lahko še mi od brata Simona naučimo, kako naj delimo ljubezen do Boga?

*Pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.
Se nadaljuje.*

Romanje s transsibirsko železnico od Kazana do Vladivostoka

Veseli smo se tega potovanja, življenja na vlaku in nestrpno čakali 12. julij, datum našega odhoda. Naša skupina je bila najštevilčnejša doslej, bilo nas je 29.

Potovali smo po najdaljši železnici in glavni prometnici Moskva – Vladivostok. Vstopili smo v Kazanu. Celotna trasa železnice obsega 9289 km. Zgrajena je bila v letih od 1891 do 1901 oz. do leta 1916 po celotnem ruskem ozemlju vzdolž reke Amur.

Zbrali smo se na Viču pred cerkvijo, od koder nas je avtobus odpeljal na letališče na Dunaju. Vožnjo smo pričeli z molitvijo za srečno romanje.

Polet za Moskvo smo imeli ob 12:05, od tam smo prestopili na letalo proti Kazanu. Prenočili smo v hotelu, drugo

jutro nas je pred hotelom že čakal avtobus z vodnikom in ogledali smo si mesto. Kazan je glavno mesto ruske avtonomne republike Tatarstan in ima skoraj dva milijona prebivalcev. Leži na sotočju Volge in Kazanke ter je pomembno industrijsko, trgovsko in kulturno središče. Ima visoke stavbe, široke ceste in reke, mesto je zelo čisto, krasi ga lep kremelj s starim obzidjem, starodavno mošejo in pravoslavno katedralo. Prebivalci so večinoma muslimani in pravoslavni. Leto 1804 je bila ustanovljena državna kazanska univerza, na kateri je študiral precej znanih osebnosti, med drugim Lev Nikolajevič Tolstoj in Lenin. To je za pravoslavje izvirno mesto slavne ikone Kazanske Bogorodice in tu začnemo naše romanje. Ogledamo si samostan, kjer je ikona shranjena. Po kosilu ima-

mo sveto mašo v katoliški cerkvi. Po maši se odpeljemo na vlak in prvo noč preživimo na vlaku.

Uro smo premaknili za dve uri naprej, premikanje ure se je ponavljalo vse do Vladivostoka. To je bila za nas posebna priložnost in nova izkušnja. Noč je bila zelo kratka in svetla. Po prihodu v Jekaterinburg (prišli smo popoldan), smo se nastanili v dobrem hotelu (bravo, pater!) in naslednje jutro odšli v frančiškansko cerkev k sveti maši, imeli odlično kosilo, si ogledali katedralo Na krvi, zgrajeno na mesto Ipatjeve hiše, kjer je bila pobita družina zadnjega ruskega carja. Ravno v tem času so imeli velike priprave za prihod več tisoč vernikov na počastitev obletnice njihove usmrtitve. Avtobus nas je popeljal tudi do mejne črte med Evropo in Azijo, geografsko smo bili na Uralu. Videli smo tudi spomenik

množičnega poboja pomorjenih za časa Stalina z lepo urejenimi spominskimi ploščami z imeni in priimki ter velikim križem (naši oblastniki bi se lahko malo zgledovali). Odpeljali smo se na vlak in to je bila naša prva sibska noč na vlaku. V Omsk ob reki Irtyš smo prispeli jutraj, uro smo premaknili na že +3 ure, pričakal

nas je vodnik z avtobusom, s katerim smo si ogledali mesto, ki je do razpada Sovjetske zveze veljalo za zaprto. Različni vladarji so tja pošiljali politične zapornike.

Ponovno smo na vlak. Vožnja z vlakom in opazovanje je tako lepo, da ure kar tečejo, pa še vedno opazuješ skozi naravo, same breze, rdeči bori, sibirske cedre, jezera, razlite reke, tundre, neokrnjena narava, vmes pa male vasice z večinoma skromnimi lesenimi hiškami z barvitimi strehami (modre,

zelene) in posajenim krompirjem naokrog. Ta čas je ravno cvetel, temperature so bile poletne. Kadar smo bili samo

na vlaku, smo imeli v kupeju tudi sveto mašo, ki sta jo darovala dva duhovnika, pater Peter in g. Jože Čuk.

Zapisala Marija R.

Darovi za Sveto deželo (junij - julij 2018):

- 5 € Matej Prepadnik
- 10 € Ivan Arnež, Marija Volčini, Stanislav Stanič
- 15 € Alojzija Munda
- 20 € Roman Žakelj, Rezka Hočevar
- 30 € Metod Lukan, Tadej Čampa, Dolores Omahen
- 40 € Milena Grabušnik, Milena Cerar
- 50 € Terezija Kostrevec, Marija Lapajne
- 60 € Vlasta Globevnik, Zvonka Brcar
- 100 € Ivan Vidic, Meri Lavrič, Ivica Kocjan
- 840 € Skupaj

Romanje v Sveto deželo v oktobru

SVETA DEŽELA IN PALESTINA
od 28. oktobra do 4. novembra 2018

Jeseni, ko je huda vročina že mimo in je puščava čudovita ...

1. dan: 28. 10. Polet iz Dunaja v Tel Aviv. Na Dunaj avtobus. Pristanek in prevoz v Betlehem, večerja, prenočevanje. Dve noči v Betlehemu.

2. dan: BETLEHEM (hiša kruha): Praznovanje Jezusovega rojstva, obisk votlin, božična sv. maša; Pastirske poljane, popoldne Janezov rojstni kraj Ein Karem, Yad Vashem, večerja.

3. dan: NAZARET: Gospodovo Oznanjenje Mariji, sinagoga, Sv. Jožef, biblični muzej; Cezareja Maritima, Stella Maris, namestitev za 2 noči, večerja.

4. dan: BANIAS: izvir Jordana, Genzareško jezero, sveta maša, kraji Jezusovega javnega delovanja - Kafarnaum, kraj Primata, Gora Blagrov, Kana Galilejska, Nazaret, večerja.

5. dan: TABOR - GORA SPREMENJENJA: odhod v Judejo; najstarejše utrjeno mesto, ležeče v jordanški depresiji - Jeriha; Qumran, Betanija - kraj krščenja, nastanitev v Betlehemu za 3 noči, večerja.

6. dan: GOSPODOVO TRPLJENJE: Getsemani, sveta maša, Oljska gora,

Zadnja večerja, Galicantu, Dominus flevit, Očenaš, Betfage, Betanija, večerja.

7. dan: ZNOTRAJ VRAT JERUZALEMA: Božji Grob, Kalvarija, Judovski del, zid žalovanja, križev pot, Via Dolorosa, sveta maša, večerja.

8. dan: SKLEP ROMANJA: dvorana zadnje večerje, Sv. Sion, Dormitio, sveta maša, odhod na letališče Ben Gurion, polet na Dunaj, avtobusni prevoz domov.

Vodstvo romanja: p. Peter Lavrih, ofm, cts.

Cena 990 € - pri udeležbi nad 40 oseb. Če je romarjev manj, je cena 1.090€.

V ceno je vključeno:

- ✎ avtobusni prevoz na letališče,
- ✎ letalska vozovnica,
- ✎ avtobusni prevozi v Izraelu,
- ✎ vstopnine za kraje, ki so navedeni v programu,
- ✎ polpenzijska namestitev v dvo- ali tro- posteljnih sobah,
- ✎ dodatek za enoposteljno sobo je 130 €,
- ✎ nezgodno zavarovanje za tujino,
- ✎ vodstvo romanja.

V ceno ni vključeno:

- ✎ napitnine za strežno osebje v hotelih in šoferje, prtljago – 30 € na osebo, plačate v Sveti deželi.

PRIJAVE SPREJEMAMO TAKOJ, najkasneje do 25. 8. 2018 oz. do zapolnitve mest.

Prijava je sprejeta, ko je poravnani prvi del plačila: 470 €

Romanje v Lurd z vlakom

4. – 8. oktober 2018
5 dni, z vlakom

PROGRAM:

1. dan, 4. 10. (četrtek): z jutranjim vlakom preko Italije ob Azurni obali do Marseilla, prenočevanje v hotelu. Ta dan večerja ni vključena.

2. dan, 5. 10. (petek): nadaljevanje z vlakom v Lurd, sv. maša, namestitev za 2 dni, večerja, procesija, prenočevanje.

3. dan, 6. 10. (sobota): sv. maša, pobožnosti v Lurdu – sv. Bernardka in njene življenjske postaje, votlina, rojstna hiša, krstni kamen, procesija, prenočevanje. Ta dan bo poln penzion.

4. dan, 7. 10. (nedelja): dopoldne še v Lurdu, odhod vlaka proti Marseillu, namestitev za eno noč, večerja, prenočevanje.

5. dan, 8. 10. (ponedeljek): zjutraj nadaljevanje vožnje preko Italije s prihodom v Ljubljano zvečer.

Cena: 495 € za člane, starejši od 60 let – 465 €

V ceno je vključeno: vozovnica za vlak, namestitev v hotelih (4 noči) v 2- ali 3-posteljnih sobah, polpenzion, vodstvo, nezgodno zavarovanje tujina, organizacija in DDV. Vstopnine niso vključene. Doplačilo za enoposteljno sobo – 100 €. Po prijavi boste prejeli podatke za plačilo akontacije 200 €.

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134

www.sveta-dezela.si

komisariat@rkcs.si

Pozabljene spretnosti

Svilene rože

Tisti, ki ste junija bili na narodnem srečanju v Mariboru, ste se lahko udeležili prehodne delavnice izdelovanja rožic. Če pa vam to ni uspelo ali ste že pozabili na izdelavo, je tukaj prikaz res preprostega načina, kako si izdelati svoj svilen šopek.

Potrebno:

- ☞ svilen trak (kot se uporablja npr. za zavijanje daril) – različnih barv
- ☞ svilen trak zelene barve
- ☞ škarje
- ☞ vrvica – prejica zelene barve
- ☞ cvetličarski lepilni trak

1. Odrežemo približno meter traku in ga prepognemo po sredini.

2. Trak prepogibamo en konec preko drugega – delamo harmoniko.

3. Ko tako »zložimo« celoten trak, primemo oboje na koncu in potem en konec potegnemo po drugem in dobimo rožico.

4. Rožico spodaj zavežemo z vrvico ter jo utrdimo s cvetličarskim lepilnim trakom.

5. Glede na namen rožice ji lahko dodamo zaponko ali steblo ali liste ...

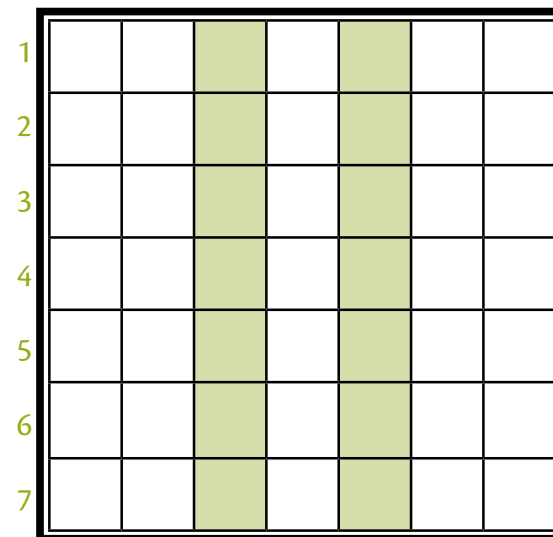

Nagradna izpolnjevanke

S pomočjo opisov poiščite sedem besed in jih vpišite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v tretjem in petem stolpcu dobili skupni naziv za pet redovnic Hčera Božje ljubezni, ki so med drugo svetovno vojno umrle mučeniške smrti. Sestre so se ukvarjale z osnovnošolskim poučevanjem, negovale so bolnike, pekle kruh za otroke državnega Otroškega doma ter pomagale siromakom in beračem iz pogorja Romanije.

1. priprava, ki kaže količino porabljene vode, 2. obrobni okrasni trak ali pas na predmetih, obroba, 3. gospodinjstva priprava za mletje kave ali orehov, 4. cerkvena zastava na prečnem drogu z verskimi simboli, 5. priimek nedavno umrlega svetovno znanega slovenskega glasbenika in harmonikarja, 6. ameriška igralka Olympia, 7. gospodarsko poslopje z delovnim prostorom zlasti za mlatenje in s prostorom za shranjevanje sena in slame.

Sestavila: Frančiška Pavlič

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi: **Anton Martin Slomšek**.

Na uredništvo ste poslali 23 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagradenci so:

1. nagrada: **Marija Jenko**, Zg. Brnik 75, SI-4207 Cerklje.

2. nagrada: **Marija Čermelj**, Poklukarjeva 20, SI-1000 Ljubljana.

3. nagrada: **Matej Sladič**, Seidlova 10, SI-8000 Novo mesto.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 1. oktobra 2018. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Thaddée Matura: Frančišek Asiški – učitelj duhovnega življenja;

2. nagrada: Revija Magnificat;

3. nagrada: Manjši Marijin majniški oficij

Silvin Krajnc OFM, Živa Melik in Jelka Melik
BESEDE ŽIVLJENJA 4 - MOJZESOVE KNJIGE

V knjigi Besede življenja 4 so predstavljeni odlomki iz prvih petih knjig Svetega pisma, ki jih označujemo kot Mojzesove knjige, imenujemo pa jih tudi s skupnim imenom Peteroknjižje (grško Pentatevh). Judje jim pravijo Tora, kar prevajamo z besedo Postava. Mojzes velja tako v judovskem kot v krščanskem izročilu za zakonodajalca po Božjem izboru in poslanstvu. Knjige so med seboj tesno povezane in v njih zasledimo niz dogodkov od stvarjenja sveta do Mojzesove smrti. Poročila o začetkih, očakih in Mojzesu so kot neke vrste obsežen uvod v Mojzesovo postavo. Božje ljudstvo je prikazano sredi drugih narodov, opisane so okoliščine njegove izvolitve, zakoni postavljajo norme njihovega družbenega življenja. Zakoni so vpleteni v zgodovinsko dogajanje in niso podobni sodobnim zakonodajam.

format 29,7 x 21 cm
mehka vezava
obseg 164 strani
cena 10 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

